

(1/971)
T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI

1/1005
10415/31933

SAYI : B.01.0.KKB.01-18/A-4-2005-258

05 / 04 / 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 25.03.2005 günlü, A.01.0.GNS.0.10.00.02-9413/29105 sayılı yazınız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nca 24.03.2005 gününde kabul edilen 5321 sayılı "Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" incelenmiştir.

İncelenen Yasa'da, 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Yasası'nda değişiklik yapılarak,

- Emniyet Teşkilatı'nın polis gereksinimini karşılamak üzere, Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve 'Devlet Personel Başkanlığı'nın görüşü alınarak İçişleri Bakanlığı'nın önerisi ve Bakanlar Kurulu kararı ile polis meslek eğitim merkezleri açılabilceği,
- En az dört yıllık yüksek öğretim kurumlarını ya da bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarını bitirip, belli yaşı geçmeyen adaylar arasında yapılacak seçme sınavında başarılı olanların, en az altı ay süreli polis meslek eğitimine alınacakları,

- Polis meslek eğitim merkezlerindeki eğitim-öğretim süresi içinde giriş koşullarını taşımadıkları sonradan anlaşılanlar, eğitim ve öğretimini başarı ile tamamlayamayanlar, sağlık ve disiplin yönünden polis olamayacağına yetkili kurullarca karar verilenlerin polis eğitim merkezleri ile ilişkilerinin kesileceği,

- Polis eğitim merkezlerinde eğitimlerini başarıyla tamamlayanların, Emniyet Genel Müdürlüğü kadrolarına aday polis memuru olarak atanacakları,

- Bunun için 10.480 kadro ihdas edilerek Emniyet Genel Müdürlüğü kadro cetveline eklendiği,

- Polis meslek eğitim merkezlerinin kuruluşu, çalışma usul ve esasları, öğrencilerde aranacak koşullar, bitirdikleri okulların nitelikleri, sınavlar, disiplin, eğitim-öğretimle ilgili konular, öğrenciliğin sona ermesi, tazminat ve yükümlülük esasları ile giysi ve diğer konuların İçişleri Bakanlığı'na çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği,

- 2005 yılında aday polis memuru olarak atanacakların sayısının 2000'i geçmemek üzere, Bütçe Yasası'nın 25. maddesinin (a) fıkrasındaki sınırlamaya bağlı olmayacağı,

belirtilmiştir.

1- Yönetim, kolluk hizmetleriyle ilgili alanda, anayasal hak ve özgürlüklere karışma, onları kısıtlama, zor kullanma, hatta gerektiğinde silah kullanma yetkisiyle donatılmıştır. Bunun için yönetimin, kolluk alanındaki tutum ve davranışlarının, diğer alanlara oranla çok daha sıkı denetim altında olması zorunludur.

Kamu düzenini sağlamak yönünden toplum yaşamında önemli yer tutan kolluk hizmetlerinde etkinliğin ve kaliteli hizmet sunmanın, ancak nitelikli eğitim ile gerçekleştirilebileceği açıktır.

Bu nedenle, Türk Polis Teşkilatı'nın yönetici kademesi ortaöğretim üzerine dört yıllık eğitim-öğretim yapan Polis Akademisi'ne bağlı fakültelerde; polis memurları ise, yine ortaöğretim üzerine iki yıllık eğitim-öğretim yapan ve Polis Akademisi'ne bağlı meslek yüksek okullarında yetiştirilmektedir.

Polis memurlarını yetiştiren polis okulları dokuz aylık eğitim veren kurumlar iken, bu eğitim yeterli görülmeyle sözü edilen okullar, 25.04.2001 günlü, 4652 sayılı Yasa'yla iki yıl süreli eğitim-öğretim yapan meslek yüksek okullarına dönüştürülmüşlerdir.

4652 sayılı Yasa'nın genel gerekçesinde özetle; içinde bulunan bilgi çağının gereği olarak polislik anlayışında yeni gelişmeler, değişmeler ve dinamiklerin ortaya çıktığı, bu gelişmelere koşut olarak polisin görev ve işlevinin yeniden oluştuğu, Emniyet Teşkilatı'nın gelişen teknoloji ve buna bağlı olarak ortaya çıkan yeni suç ve suçlu türleri ile savaşımının, alacağı eğitimin çağın gereklerine uygun olmasıyla doğru orantılı olduğu, bugün için elektronik ortamda işlenen sahtecilik, dolandırıcılık, hırsızlık gibi suçlarla ya da organize suç örgütlerinin sürekli çeşitlilik gösterdiği ülkemizde suç ve suçlulukla savaşım yöntemlerini geliştirirken gerekli hukuksal ve eğitime ilişkin donanımlara Türk Polis Teşkilatı'nın da kavuşmak zorunda bulunduğu, diğer gelişmiş ülkelere bakıldığında polisin temel eğitiminin ortalama iki yıllık bir sürede tamamlandığının görüldüğü, Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde Türk Polis Teşkilatı'nın dünyadaki değişimlerin gerisinde kalmasının düşünülemeyeceği, bu bağlamda dokuz aylık eğitim veren polis okullarındaki eğitim-öğretim süresinin iki yıla çıkarılarak 2547 sayılı Yükseköğretim Yasası'nın gereklerine ve genel çerçevesine uygun biçimde Polis Akademisi'ne bağlanmasının öngörüldüğü, böylece polis okullarındaki eğitime akademik nitelik kazandırılıp daha fazla uygulama yapılarak gücünü otoritesinden değil, saygınlığından alan 21. yüzyıl polislerinin yetiştirilebileceği belirtilmiştir.

İncelenen Yasa ile, mevcut uygulama korunmakla birlikte, bunların dışında, dört yıllık yüksek öğretim kurumlarını bitirenlere, açılacak polis meslek eğitim merkezlerinde verilecek en az altı aylık eğitim sonucu polis memurluğuna atanma olanağı getirilmektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi tutanakları incelendiğinde, Yasa'nın iki temel gerekçeye dayandırıldığı anlaşılmaktadır. Bunlardan biri, ülkemizde bir polise düşen nüfus sayısındaki yükseklik; ikincisi ise, toplumdaki suç sayısı ve türlerindeki artıştır.

Ülkemizde suç sayısı ve türlerindeki artış ve polis sayısındaki yetersizlik bilinen gerçekler olmakla birlikte, bu sorunun çözümünün polis meslek eğitiminin süresinin ve kalitesinin düşürülmesiyle sağlanabileceği olanaklı görülmemektedir.

Nitekim, polis mesleğine gireceklerin eğitim süresini dokuz aydan iki yıla çıkararak eğitim kurumuna meslek yüksek okulu statüsü kazandıran 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Yasası'nın yukarıda da yer verilen gerekçesinde, yine suç sayıları ve türlerindeki gelişme, değişme ve artıştan sözedilerek, bununla savaşımın ancak polisin mesleki eğitim düzeyinin yükseltilmesiyle olanaklı bulunduğu belirtilmiştir.

Dört yıl süreli yüksek öğretim kurumlarının çoğunda polis mesleği ile doğrudan ya da dolaylı olarak ilgili eğitim-öğretim yapılmadığından, bu okulları bitirenlerin altı ay gibi çok kısa bir eğitimden geçirilerek polis memurluğuna atanmaları, sorunun çözümü için yeterli olmayacaktır. Çünkü, polislik çok özel ve uzun süreli eğitim verilmesini gerektiren bir meslektir.

Ayrıca, maddelerin incelenmesinden Yasa'nın,

- Yalnızca belli bir polis açığının giderilmesi amacıyla getirilmediği, kalıcı ve sürekli olduğu,

- Yürürlüğe girmesiyle onbin kişinin hemen polis mesleğine alınarak yetiştirilmesinin öngörülmediği, istihdamın zamana yayıldığı, 2005 yılında yalnızca ikibin kişinin alınmasının planlandığı,

anlaşılmaktadır.

Her iki durumun da, Yasa'nın suçu önlemek için polis açığının ivedi olarak kapatılması amacıyla bağdaşmadığı açıktır.

Ayrıca, bu düzenleme ile iki yılda yaklaşık dörtbin polis memurunun alınacağı planlandığına göre, iki yıldan sonraki açığın, iki yıllık eğitim-öğretim veren polis meslek yüksek okullarının sayısı ve kapasitesinin artırılmasıyla giderilebileceği ortadadır.

Polis gereksiniminin yeterli mesleki eğitim-öğretim görmemiş, gerekli mesleki nitelikler kazanmamış kişilerle karşılanmasına neden olacak söz konusu düzenlemeler, hizmet gereklerine uygun düşmediği gibi, kamu huzurunun ve kamu düzeninin sağlanmasında da önemli sorunlar yaratabilecek niteliktedir.

Bu nedenle, incelenen Yasa'da kamu yararı bulunmadığı düşünülmektedir.

2- İncelenen Yasa'nın 2. maddesiyle, 3201 sayılı Yasa'ya eklenen ek 24. maddenin,

- İkinci fıkrasındaki,

"En az dört yıllık yüksek öğretim kurumlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olup, sınav tarihi itibarıyla 27 yaşından gün almayan erkek ve bayanlar ile askerliğini yapmış 29 yaşından gün almamış erkek adaylar arasında yapılacak seçme sınavında başarılı olanlar, altı aydan az olmamak üzere polis meslek eğitimine alınırlar." ve

- Son fıkrasındaki,

"Polis meslek eğitim merkezlerinin kuruluş ve çalışma usûl ve esasları; bu merkezlerde eğitime alınacak öğrencilerde aranacak şartlar, mezun oldukları okulların nitelikleri, yapılacak sınavlar, disiplin ve eğitim-öğretimle ilgili konular, öğrenciliğin sona ermesi, tazminat ve yükümlülük esasları ile giyecekleri kıyafetler ve diğer hususlar İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

Kuralları üzerinde ayrıntılandırılması gerekmektedir.

Bu düzenlemelerde, polislik mesleğine geçişin başlangıcı olan eğitime alınacak adaylarda genel ve soyut olarak öğrenim ve sınav koşulu ile yaş koşulu getirildikten sonra, öğrencilerin ve bitirilen okulların niteliklerine ilişkin hiçbir kurala yer verilmeden "eğitime alınacak öğrencilerde aranacak koşullar"ın ve "mezun oldukları okulların nitelikleri"nin İçişleri Bakanlığı'nca çıkarılacak yönetmelikte düzenleneceği belirtilmiştir.

Anayasa'nın 128. maddesinde, Devlet'in genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görüleceği kurala bağlanmıştır.

Kamu düzeni ve kamu güvenliğini sağlama görevi ile bu hizmeti yürüteceklerin sözkonusu fıkra kapsamında olduklarında kuşku bulunmamaktadır.

Anayasa'nın aynı maddesinin ikinci fıkrasında, memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ile diğer özlük işlerinin yasayla düzenleneceği; 6. maddesinde, egemenliğin kayıtsız şartsız Ulus'un olduğu, Türk Ulusu'nun egemenliğini Anayasa'nın koyduğu ilkelere göre yetkili organları eliyle kullanacağı, hiçbir kişi ya da organın kaynağını Anayasa'dan almayan bir Devlet yetkisini kullanamayacağı; 7. maddesinde de, yasama yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin olduğu ve bu yetkinin devredilemeyeceği belirtilmiştir.

Bu anayasal kurallar uyarınca, polis meslek eğitim merkezlerinde eğitime alınacak öğrencilerde aranacak koşulların, bu öğrencilerin bitirdikleri yüksek öğretim kurumlarının niteliklerinin, sınav ve disiplin konularının, herhangi bir duraksamaya neden olmayacak açıklıkta yasayla düzenlenmesi gerekmektedir.

Oysa, incelenen Yasa'da her üç konu da, temel çerçevesi çizilmeden yönetimin takdirine ve yönetsel düzenlemelere bırakılmıştır.

Nitekim, 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Yasası'nın,

- 10. maddesinde,

"Polis meslek yüksek okullarına Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan Öğrenci Seçme Sınavını kazanan ve Bakanlıkça ihtiyaç duyulduğu kadar genel lise, erkek teknik öğretim, kız teknik öğretim ve ticaret ve turizm öğretimine bağlı okul mezunları arasından yapılacak özel yetenek sınavında başarılı olanlar alınır..."

- 15. maddesinde de,

"Fakültelerin esas öğrenci kaynağı polis kolejidir. İhtiyaç halinde, genel lise, erkek teknik öğretim, kız teknik öğretim ve ticaret ve turizm öğretimine bağlı okul mezunları arasından yönetmelikle belirlenecek şartları taşıyan öğrenciler de fakülteye alınabilirler..."

denilerek, polis meslek yüksek okulları ile fakültenin öğrenci kaynakları açık biçimde belirtilerek sınırlandırılmıştır.

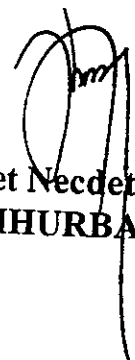
Bu düzenlemelerde, fen, anadolu ve imam-hatip liselerini bitirenlere yer verilmemesinin Anayasa'ya aykırılığı savıyla Anayasa Mahkemesi'ne dava açılmış; Yüksek Mahkeme 12.02.2004 günlü, E.2001/349, K.2004/14 sayılı kararında, Yasa'da öngörülen okulları bitirenlerin emniyet hizmetlerinin gereklerine daha uygun olduğu gerekçesiyle davayı reddetmiştir.

Anayasa Mahkemesi bu kararında ayrıca, belirli önemde kimi kamu hizmetlerinin özelliklerini gözeterek gerçekleştirdiği bu tür düzenlemelerin, anayasal ilkelere bağlı kalınması ve hizmetin gereklerini gözönünde bulundurulması koşuluyla yasakoyucunun takdir yetkisi içinde olan bir yasama işlemi olduğunu da vurgulamıştır.

Bu kararla varılan sonuç nedeniyle, polis mesleği ile ilgili eğitim-öğretim kurumlarına alınacak öğrencilerin bitirdikleri okulun, hizmetin gerekleri de gözönünde bulundurularak yasada belirlenmesi gerekmektedir.

İncelenen Yasa'nın 2. maddesiyle 3201 sayılı Yasa'ya eklenen ve bu gereğe uygun düzenleme içermeyen ek 24. madde, Anayasa'nın 6, 7 ve 128. maddeleriyle de bağdaşmamaktadır.

Yayımlanması yukarıda açıklanan gerekçelerle uygun görülmeyen 5321 sayılı "Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce bir kez daha görüşülmesi için, Anayasa'nın değişik 89 ve 104. maddeleri uyarınca ilişkide geri gönderilmiştir.

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KANUN

EMNİYET TEŞKİLATI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN

Kanun No. 5321

Kabul Tarihi : 24.3.2005

MADDE 1.- 4.6.1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun 13 üncü maddesinde sayılan görev unvanlarından 2 nci meslek derecesine "Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürü", 3 üncü meslek derecesine "Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdür Yardımcısı" ibareleri eklenmiştir.

MADDE 2.- 3201 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

EK MADDE 24.- Emniyet Teşkilatının polis memuru ihtiyacını karşılamak üzere, Maliye Bakanlığı ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile polis meslek eğitim merkezleri açılabilir.

En az dört yıllık yüksek öğretim kurumlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olup, sınav tarihi itibarıyla 27 yaşından gün almayan erkek ve bayanlar ile askerliğini yapmış 29 yaşından gün almamış erkek adaylar arasında yapılacak seçme sınavında başarılı olanlar, altı aydan az olmamak üzere polis meslek eğitimine alınırlar.

Polis meslek eğitim merkezlerinde eğitim-öğretim, parasız yatılı ve üniformalı olup, öğrencilerin iâşe, ibate ve sağlık giderleri ile diğer istihkakları Devletçe karşılanır. Ayrıca, öğrencilere polis meslek yüksek okulu öğrencilerine ödenen miktar kadar harçlık ödenir.

Polis meslek eğitim merkezlerindeki eğitim-öğretim süresi içerisinde; giriş şartlarını taşımadıkları sonradan anlaşılanlar, eğitim ve öğretimini başarı ile tamamlayamayanlar, sağlık ve disiplin yönünden polis olamayacağına yetkili kurullarca karar verilenlerin polis meslek eğitim merkezleri ile ilişkileri kesilir. Sağlık veya ölüm dışındaki nedenlerle ilişkisi kesilenlerden, ödenen harçlık ve yapılan masraflar kanunî faizi ile birlikte tahsil edilir.

Polis meslek eğitim merkezlerinde eğitimlerini başarı ile tamamlayanlar, Emniyet Genel Müdürlüğü kadrolarına aday polis memuru olarak atanırlar. Bu şekilde atananlar, atanma tarihinden itibaren altı yıl süreyle başka kurumlara nakil yoluyla atanamazlar. Bu süre zarfında memuriyetten çekilen, çekilmiş sayılan, meslekten veya memuriyetten çıkarma cezası alan ve aslî memurluğa atanamayarak ilişkisi kesilenler, mecburi hizmet sürelerinin kalan her yılı için, kendilerine yapılmış olan öğretim masraflarını tazminat olarak ödemek zorundadırlar.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KANUN

-2-

Polis meslek eğitim merkezlerinin kuruluş ve çalışma usûl ve esasları; bu merkezlerde eğitime alınacak öğrencilerde aranacak şartlar, mezun oldukları okulların nitelikleri, yapılacak sınavlar, disiplin ve eğitim-öğretimle ilgili konular, öğrenciliğin sona ermesi, tazminat ve yükümlülük esasları ile giyecekleri kıyafetler ve diğer hususlar İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

EK MADDE 25.- Polis meslek eğitim merkezleri için ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Emniyet Genel Müdürlüğüne ait bölümüne eklenmiştir.

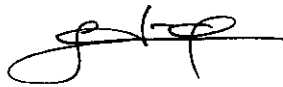
MADDE 3.- 3201 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 21.- Bu Kanun uyarınca polis meslek eğitim merkezlerinde eğitimlerini başarı ile tamamlayanların Emniyet Genel Müdürlüğü kadrolarına aday polis memuru olarak atanmaları, 2005 yılı için geçerli olmak ve toplam (2.000) adedi geçmemek üzere, 5277 sayılı 2005 Malî Yılı Bütçe Kanununun 25 inci maddesinin (a) fıkrasındaki (48.000) adet sınırlamasına tâbi olmaksızın gerçekleştirilebilir.

MADDE 4.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Aslı Gibidir.

Gündüz DİNÇER
Kanunlar ve Kararlar Müdürü

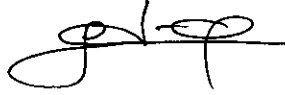
(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEŞKİLATI: TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>	<u>TUTULAN KADRO ADEDİ</u>	<u>TOPLAM</u>
E.H.S.	POLİS MESLEK EĞİTİM MERKEZİ MÜDÜRÜ	1	10	-	10
E.H.S.	POLİS MESLEK EĞİTİM MERKEZİ MÜDÜR YRD.	1	20	-	20
E.H.S.	ŞUBE MÜDÜRÜ	1	50	-	50
E.H.S.	EMNİYET MÜDÜRÜ (ÖĞRETMEN)	1	100	-	100
E.H.S.	POLİS MEMURU	8	10.000	-	10.000
Y.H.S.	TEKNİSYEN YARDIMCISI	13	300	-	300
T O P L A M			10.480		10.480

Aslı Gibidir.

Gündüz DİNÇER
Kanunlar ve Kararlar Müdürü